

B 314/presidiet

Behandles i Præsidiets
UDKAST

Præsidiets betænkning over
Ministerrådsforslag
Nordisk Ministerråds budget 2022

Forslag

I efteråret 2021 blev der gennemført politiske forhandlinger mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd om ministerrådets budgetforslag 2022, som resulterede i nedestående ændringer på **15,1 mDKK**.

Præsidiets foreslår, at

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd,

at MR-SAM afsætter **6,5 mDKK** til en målrettet indsats på kulturområdet – bl.a. gennem de fællesnordiske kulturstøtteordninger og fællesnordiske kulturinstitutioner – som skal bidrage til at styrke arbejdet med et integreret Norden. Dette sker på bagkant af en pandemi, hvor lukkede grænser og nationale restriktioner har medført et særligt behov for at styrke tilgangen og kendskabet til de nordiske nabolandes kultur, kunst og sprog. Indsatsen vil blive udmøntet af kultursektoren. MR-SAM fordeler midlerne i tråd med visionens prioriteringer på baggrund af forslag fra MR-K efter dialog mellem kultursektoren og Nordisk Råds udvalg for Kundskab og Kultur i Norden

at MR-SAM afsætter **4,45 mDKK** til initiativer under MR-U. Initiativerne vil eksempelvis være inden for det nordiske forskningssamarbejde. MR-SAM fordeler midlerne i tråd med visionens prioriteringer på baggrund af forslag fra MR-U efter dialog mellem uddannelses- og forskningssektoren og Nordisk Råds udvalg for Kundskab og Kultur i Norden

at MR-SAM afsætter **250.000 DKK** til Nordisk Journalistcenter til aktiviteter, som udvikler kvalitetsjournalistikken i Norden, og som herigennem modvirker falske nyheder og desinformation

at MR-SAM – udover de afsatte midler i budgettet – afsætter **750.000 DKK** til Nordisk Kulturfond til initiativer, der skal mildne de negative effekter af Covid-19 på kulturområdet

at MR-SAM – udover de afsatte midler i budgettet – afsætter **50.000 DKK** til Orkester Norden

at MR-SAM afsætter **250.000 DKK** til Nordisk Litteraturuge

at MR-SAM – udover de afsatte midler i budgettet – afsætter **350.000 DKK** til kulturstøtteprogrammet, som det nordiske institut på Grønland (NAPA) har dispositionsret over

at MR-SAM – udover de afsatte midler i budgettet – afsætter **500.000 DKK** til at styrke "Det nordiske sprogsamarbejde" under uddannelsessektoren

at MR-SAM – udover de afsatte midler i budgettet – afsætter **200.000 DKK** til finansieringen af undervisningsplatformen "Norden i Skolen" under virksomhedsbidrag til FNF. Dermed omfatter øremærkningen til "Norden i Skolen" samlet 1 mDKK på virksomhedsbidraget

at MR-SAM afsætter **500.000 DKK** til en særlig markering af Nordens Dag 2022 for unge i skoler i Norden

at MR-SAM – udover de afsatte midler i budgettet – afsætter **500.000 DKK** til at styrke NordJobb

at MR-SAM afsætter **800.000 DKK** til miljø- og klimasektoren med henblik på forberedelse og eventuel etablering af en nordisk ungdomsfond for klima- og biodiversitet. Som led i forberedelserne skal der ske dialog mellem relevante parter, herunder Nordisk Råds udvalg for et Holdbart Norden

Udover ovenstående budgetkompromis konstaterer MR-SAM – i forlængelse af dialogen med Nordisk Råd – følgende:

- I forhold til spørgsmålet om et transportministerråd er der på nuværende tidspunkt ikke enighed i kredsen af lande. Det udelukker dog ikke et samarbejde på andre niveauer på dette område, og der er afsat betydelige midler til arbejdet med grøn transport i Nordisk Ministerråds vision 2030 og den tilhørende handlingsplan. Dialogen mellem relevante parter om muligheden for et Nordisk Ministerråd for Transport fortsættes
- Efter videre behandling af Nordisk Råds forslag om at etablere en ungdomsfond for klima- og biodiversitet undersøges muligheden for at bidrage med finansiering i 2023
- Det nuværende og kommende formandskab i Nordisk Ministerråd mødes med Nordisk Råd i slutningen af 2021 for at indlede drøftelser om det nordiske budgetarbejde fremover

Baggrund

Budgetprocessen 2022 har været en lang proces, med mange facetter, hvor Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd har gjort sig store anstrengelser for at finde et fælles grundlag. Nordisk Råd har i processen fremført sine prioriteringer ved forskellige lejligheder og rådets prioriteringer er blevet justeret undervejs, alt efter som dialogen med ministerrådet har udviklet sig.

Nordisk Ministerråds budget 2022 er blevet behandlet i Nordisk Råd til seks præsidiemøder, tre møder hos budgetordførerne, og tre møder mellem Nordisk Råds præsidentskab og formandskabet for samarbejdsministrene i Nordisk Ministerråd. Der har også været brevveksling mellem præsidentskabet i Nordisk Råd og formandskabet hos samarbejdsministrene i Nordisk Ministerråd.

Nordisk Råd har distinkt udtalt sig to gange for at foreslå ændrede prioriteringer i Nordisk Ministerråds budget 2022. Først i starten af året, straks inden samarbejdsministrene vedtog Nordisk Ministerråds budgetanvisninger 2022, dvs. Nordisk Ministerråds samlede økonomiske ramme samt de enkelte ministerråds rammer, og siden i sensommeren, efter at budgetforslaget var fremlagt.

Nordisk Råds foreslåede ændrede overordnede prioriteringer, i januar 2021:

Hovedprioriteringer:

1. Ministerråd for transport/infrastruktur
2. Grænsehindringsrådets rolle angående Covid-19 relaterede mobilitets-spørgsmål
3. En strategisk gennemlysning af konsekvenserne af Corona-pandemien for hele velfærds- og ligestillingsområdet

Øvrige overordnede prioriteringer:

4. Konsekvensanalyse af budgetnedskæringerne på uddannelses- og forskningssamarbejdet og kultursamarbejdet
5. Et særskilt fokus på suicidprævention i hele Norden, herunder et årligt nordisk topmøde om mental sundhed
6. Fortsat prioritering af fælles nordiske indsatser mod øget antibiotikaresistens
7. Klimasmart og bæredygtigt byggeri
8. Implementering af FN-aftale for Biodiversitet
9. Kulstofslagring og optag, samt Power-to-X
10. Unges rolle og deltagelse

Efter at have modtaget budgetforslaget fra Nordisk Ministerråd for 2022, kom Nordisk Råds udvalg i juli 2021 med indspil, og i august 2021 kom de nordiske partigrupper også med indspil vedrørende budgetforslaget. På det tidspunkt var fire ud af fem partigrupper parate til at stemme imod budgetforslaget, i dets daværende form, på

sessionen. Disse indspil kom til behandling i Præsidiets, og blev en del af den videre proces.

Nordisk Råds foreslåede ændrede prioriteringer inden for budgetforslagets samlede finansielle ramme, i **august 2021**:

- 14,5 mio. DKK besparelser indenfor kultur, uddannelse og forskning gælder ikke for året 2022. Beslutningen udsættes til efter halvvejs-evalueringen af 4-års planen, som foretages i år og næste år
- 10 mio. DKK årligt til opfølgning og implementering af Nordisk Råds strategi for samfundssikkerhed og de anbefalinger, som er under udarbejdelse vedrørende styrket Nordisk beredskabssamarbejde
- 7,5 mio. DKK årligt til ny Nordisk ungdomsfond for klima og biodiversitet
- 5 mio. DKK til diverse prioriteringer
- 3 mio. DKK til nyt Ministerråd for Transport etableres i 2022

I **oktober 2021** er Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd nået frem til et budgetkompromis for Nordisk Ministerråds budget 2022 på **15,1 mDKK**.

Dette er en betydelig forbedring i forhold til budgetkompromisset i 2021, som var på ca. 2 mDKK.

Som noget nyt indeholder budgetkompromisset derudover tre punkter, som parterne er enige om at arbejde videre med:

- Ny nordisk ungdomsfond for klima- og biodiversitet
- Dialog mellem relevante parter om et Nordisk Ministerråd for Transport
- Møde mellem nuværende og kommende Nordisk Råds præsidentskab og Nordisk Ministerråds formandskab om budgetsamarbejdet fremover

Præsidiets synspunkter

Præsidiets finder, at planer om besparelser i Nordisk Ministerråds budgetramme indenfor Nordisk Ministerråd for Kultur og Nordisk Ministerråd for Uddannelse og Forskning er baseret på en beslutning hos samarbejdsministrene fra februar 2020, få dage inden Norden blev ramt af Covid-19 med deraf følgende nedlukninger og restriktioner. Denne tid har gået hårdt ud over mange, ikke mindst kulturlivet, vores unge og uddannelser. Da vi i Norden er ramt af en af de største pandemier i nyere tid, kræves også at der tages hensyn til dette i Nordisk Ministerråds budget.

Nordisk Råd har derfor ønsket, at de besparelser som blev vedtaget inden pandemien sættes på pause, indtil Nordisk Ministerråd har udarbejdet en bebudet evaluering af planen, og vurderet denne i forhold til den nye virkelighed som det nordiske samarbejde – herunder kulturlivet og uddannelser, er del af.

Præsidiets mener, at unges deltagelse i de politiske beslutningsprocesser og implementering af Verdensmålene, Paris aftalen og FN's aftale for biodiversitet er en vigtig del af dagsordenen for at kunne opnå en grøn omstilling af vores samfund. I de senere år har vi set at unge engagerer sig mere og mere i klimakampen og beskyttelsen af vores klode og dens biodiversitet. De nordiske lande støtter og må forsat støtte det engagement der blomstrer blandt ungdommen. Vi må samarbejde med de unge om at nå de globale mål om at reducere klimaaftrykket og standse tabet af biodiversiteten, og samtidig give de unge mere ansvar for deres fremtid.

Der foreligger et forslag til etablering af en ny nordisk ungdomsfond for klima- og biodiversitet, som skal skabe finansielt grundlag for, at de mange gode initiativer og forslag som unge i Norden har, skal kunne realiseres. I år er også 50 års jubilæum for Ungdommens Nordisk Råd, og det vil også i denne forbindelse være en god gestus at understøtte et initiativ om en ungdomsfond, som er forankret både i Nordisk Råds udvalg for et holdbart Norden og Ungdommens Nordisk Råd, og passer godt overens med den nordiske vision 2030, om at Norden skal være verdens mest bæredygtige og integrerede region.

Præsidiets anser, at Nordisk Råd har nu i flere år henvendt sig til Nordisk Ministerråd med det tidsaktuelle ønske om at få reetableret Ministerrådet for Transport, via rådets rekommandation, indspil til Handlingsplanen, og foreslåede ændrede budgetprioriteringer. Et reetableret Ministerråd for Transport stemmer godt overens med Vision 2030, både med hensyn til integration og grøn omstilling. Præsidiets understreger, at rådet fortsat ønsker at et Ministerråd for Transport etableres hurtigst muligt.

Præsidiets synes, at budgetforhandlingerne i forbindelse med Nordiske Ministerråds budget 2022 har været et skridt i den rigtige retning for at styrke samarbejdet, men vil påpege, at der er behov for et tættere samarbejde mellem Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd - politisk og administrativt - i den fremtidige budgetproces. Præsidiets ser derfor frem til, at det nuværende og kommende formandskab i Nordisk Ministerråd mødes med Nordisk Råd i slutningen af 2021 for at indlede drøftelser om det nordiske budgetarbejde fremover.

Norden, 29. oktober 2021

[navne]